

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822010021
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Dudík
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7822010021.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Dudíka a sudcov JUDr. Martina Baločka a JUDr. Jána Slovinského, na verejnom zasadnutí dňa 28.marca 2023, v trestnej veci obžalovaného X. A., pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., o odvolaní obžalovaného a prokurátora okresnej prokuratúry proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 8.2.2023 sp.zn. 15T/5/2022 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného X. A. a prokurátora okresnej prokuratúry.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný X. A. uznaný vinným zločinom týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení zákona č. 236/2021 Z. z. na tom skutkovom základe, že

že počas vzájomného spoluzitia v období najmenej od 17.06.2020 až do 07.08.2021 v obci M. G., okres Rožňava, v rodinnom dome č. XXX, kde žil so svojou družkou - poškodenou I. E. v spoločnej domácnosti, a inde, sa k nej správal hrubo a bezohľadne, keď ju najmenej počas uvedeného obdobia opakovane z rôznych aj malicherných dôvodov fyzicky napádal, vyhrážal sa jej, že ak mu zoberie dcéru, že dopadne zle, pričom niekoľkokrát ju surovo zbil, kedy mieril údery na jej hlavu, spôsobil jej krvácanie a podliatiny, pričom jej vulgárne nadával, následne sa poškodená v obave pred jeho ďalšími útokmi musela správať, akoby sa nič nestalo a vo všetkom s ním súhlasí, vrátane toho, že je sama zodpovedná za jeho agresívne správanie, okrem toho,

- dňa 17.06.2020, keď ho žiadala, aby nezaťahoval jej mamu do svojich problémov so zákonom, ju fyzicky napadol v obývačke ich domu, kde ju bil a zhodil z gauča, pričom jej spôsobil zlomeninu chirurgického krčka pravej ramennej kosti s minimálnym posunom, s dobou liečenia najmenej 4 týždne,

- dňa 03.07.2021 ju zbil, keď odmietla prepísať motorové vozidlo a to tak, že na ceste autom z M. Z. domov ju po vzájomnej hádke v prítomnosti ich maloletej štvorročnej dcéry začal biť, pričom jej dal silnú facku, a keď sa začala brániť, uhryzol ju do ľavej ruky, čím jej spôsobil hryznú ranu malíčka ľavej ruky s hnisavým zápalom, s dobou liečenia tri týždne a

- dňa 07.08.2021 ju napadol v garáži ich domu, kde jej dal dve facky, následne si išla ľahnúť do postele, kde za ňou prišiel a bil päšťou do tváre, čím jej spôsobil silné krvácanie z nosa, v útoku pokračoval aj za prítomnosti ich maloletej dcéry, ktorá poškodenú objímala, čím jej spôsobil pomliaždenie s krvnou podliatinou na tvári vpravo, s dobou liečby do sedem dní.

Bol mu za to uložený podľa § 208 ods. 1 Tr. zák.s použitím § 49 ods. 2 Tr.zák., § 38 ods. 2 Tr. zák.s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 36 písm. l) Tr. zák., a na priťažujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 37 písm. m) Tr. zák. a podľa § 39 ods. 1, 3 písm. e) Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného zaradil pre výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 2 s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranný dohľad na dobu 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 77 ods. 1 písm. a) Tr. zák. je obžalovaný povinný dostaviť sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnej a mediačnej úradníčke Okresného súdu Rožňava a oznamovať v rámci uloženého ochranného dohľadu potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tieto aj preukazovať, a to najmenej jedenkrát za kalendárny mesiac.

Podľa § 77 ods. 1 písm. b) Tr. zák. je obžalovaný povinný po výkone trestu odňatia slobody osobne sa hlásiť u probačnej a mediačnej úradníčky Okresného súdu Rožňava najmenej jedenkrát za kalendárny mesiac.

Podľa § 77 ods. 1 písm. c) Tr. zák. je obžalovaný povinný po výkone trestu odňatia slobody vopred oznamovať probačnej a mediačnej úradníčke Okresného súdu Rožňava vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

Podľa § 77 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. súd obžalovanému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v priebehu výkonu ochranného dohľadu psychoterapii a zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný a okresný prokurátor.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že pri ukladaní trestu nesprávne vyhodnotil okolnosti prípadu a splnenie podmienok na aplikovanie ustanovení o poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a mimoriadnom znížení trestu § 39 ods. 1 Tr. zák. a následne tak uložil nezákonný a neprimeraný trest v prospech obžalovaného.

Na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. je nevyhnutné, aby sa páchatel priznal k spáchaniu trestnej činnosti a túto úprimne oľutoval. U obžalovaného X. A. však ani jedna takáto skutočnosť nenastala. Priznanie obvineného vykazuje všetky znaky formálnosti, keď na hlavnom pojednávaní pod tlakom už vykonaného dokazovania, v snahe znížiť si prichádzajúci trest a dostať sa čo najskôr na slobodu, využívajúc pri tom, že mal akútnu srdcovú príhodu, stroho vyhlásil vinu nasledovne:

„Ja by som chcel prehodnotiť vzhľadom na môj zdravotný stav môj postoj k tejto trestnej veci, chcem sa priznať ku skutku, ktorý mi je kladený za vinu tak, ako je to uvedené v rozsudku tunajšieho súdu a zároveň vzhľadom na zhoršený zdravotný stav by som chcel požiadať, či by nebolo možné ma prepustiť z väzby, pretože mám nariadené dostaviť sa ku kardiológovi. Okrem toho mi niečo našli na pľúcach a mal som nariadené súrne do 3 dní sa dostaviť na pľúcne oddelenie aj ku kardiológovi, čo mi však nebolo umožnené, nemám na tieto vyšetrenia ani dostatok finančných prostriedkov pri sebe. Je mi ľúto celého skutku.“

V rámci záverečnej reči, rovnako ako v práve posledného slova sa pripojil k prednesu obhajcu, žiadal trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, pretože sa potrebuje liečiť a zároveň žiadal prepustenie z väzby s tým, že veľmi ľutuje, čo sa stalo.

Má za nepochybné, že predmetné vyhlásenie obžalovaného je čisto formálne a bez skutočného prejavu ľútosti nad svojím konaním, ku ktorému došlo nie len z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu, ale predovšetkým pod tlakom vykonaného dokazovania, ku ktorému už okrem prokuratúry, podali svoje stanoviská aj konajúce súdy, pričom v rámci priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní zostávalo len vykonať doplňujúci výsluch poškodenej, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prítomná a ochotná vypovedať, a od ktorej výpovedi obžalovaný nemohol očakávať zmenu dôkaznej situácie v jeho prospech. Obžalovaný bol nepochybne k priznaniu „dotlačený“ týmito okolnosťami a je za ním najmä snaha účelovo využiť zdravotné komplikácie na zmiernenie trestu do takej miery, aby mohol byť okamžite prepustený na slobodu. Obžalovaný pritom počas celého doterajšieho priebehu trestného konania neprejavoval ani náznak ľútosti nad svojím správaním, skutok v celom rozsahu popieral, poškodenú

znevažoval, tvrdil napr., že sa ho opakovane pokúšala zabiť, že voči nemu krivo vypovedá len zo žiarlivosti, alebo, že sa chce sama vyvinúť v inej trestnej veci, kde má byť sám stíhaný, že má problémy s nadužívaním alkoholických nápojov, či omamných a psychotropných látok (najmä marihuany). Až po tom, čo obrana obvineného bola dokazovaním vyvrátená, alebo vyhodnotená ako irelevantná, pristúpil k svojmu strohému priznaniu v časti, v ktorej bol skutok už nepochybne preukázaný.

Rovnako tak je formálne jeho prejavenie ľútosti nad spáchaným skutkom. Z hľadiska osobnosti obžalovaného bolo zistené, že ide o osobu so zmiešanou poruchou osobnosti, manipulatívnu, ktorá nepociťuje ľútosť natoľko, aby sa mohla poučiť z utrpenia, ktoré druhým spôsobuje. Obžalovaný je citovo plochý, nepociťuje ľútosť ani empatiu voči ľuďom z okolia. Uvedené vyplýva aj zo znaleckého dokazovania znalkyň z odvetví psychiatrie a psychológie. Pokiaľ na hlavnom pojednávaní aj formálne prejavil ľútosť, vždy tak činil jedine v spojení s majúcom sa ukladaným trestom, ktorý z tohto dôvodu žiadal znížiť, bez toho aby akúkoľvek ľútosť nad svojím konaním, či súcit s poškodenou skutočne pociťoval.

Na základe uvedeného má za to, že obžalovaný sa priznal a prejavil ľútosť len formálne pod tlakom výsledkov dokazovania a za jediným účelom, aby sa dostal čo najskôr na slobodu, čo vylučuje priznanie horeuvedenej poľahčujúcej okolnosti obžalovanému.

Má tiež za to, že v danom prípade neboli naplnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu u obžalovaného X. A..

Okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Tr. zák. len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a zároveň účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Účelom trestu je predovšetkým ochrana spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, ako aj vytvorí podmienky na jeho výchovu.

U obžalovaného ide o permanentného recidivistu, ktorý má doposiaľ v registri trestov 16 záznamov pre úmyselnú trestnú činnosť, v jeho správaní nebadáť ani náznaky sebareflexie. Podľa znaleckého posudku znalkyne z odboru psychiatrie je u obžalovaného riziko recidívy, vzhľadom ku jeho kriminálnej anamnéze a abnormné štruktúrovanej osobnosti s emočne nestabilnými a dissociálnymi črtami s absentujúcou kritičnosťou náhľadu. Za danej situácie je prakticky vylúčené, aby bol účel trestu dosiahnutý trestom pod dolnou hranicou trestnej sadzby.

V zrušujúcom uznesení aj odvolací súd konštatoval, že okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, ktoré môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Tr. zák. neboli preukázané.

V tomto smere sa nemožno stotožniť z argumentáciou súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku, že medzičasom nastali také mimoriadne pomery páchatel'a v nadväznosti na okolnosti prípadu, že použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. prichádza do úvahy, pričom súd poukázal na zdravotný stav obžalovaného, ktorý je podľa neho s najväčšou pravdepodobnosťou trvalo poznačený závažným ochorením ciev srdca a v dôsledku utrpenej akútnej príhody, čo výrazným spôsobom ovplyvní jeho budúci spôsob života, keďže si vyžaduje sústavnú lekársku starostlivosť vo forme medikamentózneho liečby, ambulantných kontrol, resp. odborných ošetrení. Ďalej poukázal na skutočnosť, že i poškodená trpela patologickou citovou vzťahovou väzbou na obžalovaného (čo charakterizuje jej osobnosť), mala možnosť včas vyhľadať pomoc buď u blízkych alebo aj odbornú pomoc, prípadne vec oznámiť polícii alebo tento vzťah ukončiť a že určité konfliktné situácie mohli vzniknúť aj v dôsledku požívania alkoholických nápojov a pravdepodobne aj iných návykových látok, ktorých užívanie tak samotná poškodená nepoprela, ako aj potvrdili iní svedkovia. Ďalším momentom je skutočnosť, že súd výrazne zúžil obdobie páchania trestnej činnosti na obdobie najmenej od 17.06.2020 až do 07.08.2021, a tak isto zredukoval počet nepochybne preukázaných fyzických útokov obžalovaného voči poškodenej a spôsobené zranenia a poukázal na zotrvávanie poškodenej v tomto vzťahu napriek jej vedomosti o agresívnej, násilnej povahe obžalovaného a najmä o jeho kriminálnej minulosti.

Má za to, že s uvedenou argumentáciou súdu sa nie je možné stotožniť, viedla k nesprávnym záverom a v časti je nepochopiteľná.

Záveru súdu o vplyve zhoršenia zdravotného stavu na správanie sa obžalovaného v budúcnosti nie sú ničím podložené (predložené zdravotné záznamy len konštatujú akútnu srdcovú príhodu a vykonanie miniinvazívneho zákroku). Nie je vôbec zrejmé, ako má srdcovocievne ochorenie obžalovaného vplyvať na jeho správanie v smere jeho nápravy a bránenia mu v ďalšom páchaní trestných činov, pričom poukazuje, že obžalovaný v minulosti opakovane tvrdil aj to, že má leukémiu a musí sa liečiť, pričom mu to nijako nebránilo v násilnom konaní voči poškodenej. Uvedené nevyplýva ani so záverov znalca MUDr. Zoltána Sidora PhD., ktorý len konštatoval neistú prognózu. Skutočnosť, že poškodená trpela patologickou citovou vzťahovou väzbou na obžalovaného, len vysvetľuje a dotvára priebeh samotného skutku a jej správania sa v priebehu spoluzitia s obžalovaným, ale nijako neznižuje závažnosť konania obžalovaného, ktorý túto skutočnosť zneužíval, neprestajne tlačil na poškodenú, ktorá keď sa aj niekedy pokúsila od obžalovaného odpútať, následne sa k nemu musela vrátiť. Je absurdné prenášať spoluzodpovednosť za konanie obžalovaného na jeho obeť, ktorá s ohľadom na závislú štruktúru jej osobnosti na obžalovanom sa pred jeho násilným správaním nevedela adekvátne brániť. Okresný súd akoby v podstate nepochopiteľne prenášal spoluzodpovednosť za protiprávne konanie obžalovaného na poškodenú, čo považuje za nesprávne, neprípustné a aj v rozpore s princípmi ochrany obzvlášť zraniteľných obetí domáceho násilia.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby Krajský súd Košice zrušil rozsudok Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 15 T/5/2022 zo dňa 08.02.2023 vo výroku o treste obžalovaného a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. s prihliadnutím na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. v polovici trestnej sadzby, najmenej však v trvaní 6 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, spolu s ochranným dohľadom tak, ako ho uložil okresný súd v napadnutom rozsudku.

Obžalovaný podal odvolanie proti výroku o treste a žiada, aby Krajský súd Košice ako odvolací súd v zmysle ust. § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a v zmysle ust. § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol tak, že mu uloží podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov nepodmienečne so zaradením pre výkon tohto trestu podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, alternatívne, aby Krajský súd Košice ako odvolací súd v zmysle ust. § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a v zmysle ust. § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol tak, že mu uloží podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák., § 53 ods. 1 Tr. zák., trest domáceho väzenia vo výmere 36 mesiacov.

Napadnutým rozsudkom vo vzťahu k výroku o treste mu súd I. stupňa uložil trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov nepodmienečne, pre účely výkonu ktorého ma zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu súd I. stupňa uložil ochranný dohľad na dobu 12 mesiacov a povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v priebehu výkonu ochranného dohľadu psychoterapii a zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

S rozhodnutím súdu I. stupňa vo vzťahu k výmere uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, resp. vo vzťahu k druhu uloženého trestu ako takého nesúhlasí a považuje ho za nesprávne z dôvodu, že súd dostatočne nezohľadnil ustanovenia § 34 ods. 3 a § 34 ods. 4 Tr. zák., a teda uložený trest je s ohľadom na všetky okolnosti prejednávanej trestnej veci, postoj k danej veci, no najmä na osobné pomery, neprimerane prísny.

Vyššie citované ustanovenia Trestného zákona upravujú zásady personality a zásady individualizácie. Podstatou zásady personality je, aby trest, resp. ochranné opatrenie, zásadne postihovali len páchatela a vplyv na jeho okolie by mal byť minimalizovaný, t.j. nemal by mať dopad na príslušníkov rodiny, prípadne iné blízke osoby. Podstatou zásady individualizácie je povinnosť súdov pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadnuť na konkrétne okolnosti prípadu, a to najmä pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, osobné pomery páchatela a možnosť jeho sociálnej reintegrácie.

Má za to, že s ohľadom na všetky okolnosti tejto trestnej veci, v spojení s doterajším výkonom väzby, bolo na mieste, aby súd I. stupňa v rámci aplikácie inštitútu tzv. mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. pristúpil k uloženiu trestu odňatia slobody nanajvýš vo výmere 20 mesiacov. Vychádzajúc z ust. § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák. je zrejmé, že uloženie trestu v uvedenej výmere je možné a zároveň by sa nepodmienečný trest odňatia slobody v naznačenej výmere javil byť dostačujúcim a primeraným na dosiahnutie účelu sledovaného Trestným zákonom, t.j. ochrany spoločnosti a mojej prevýchovy.

Záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z čoho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatelovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, nie ju ešte viac rozmnožovať. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti a teda bráni mechanickému postupovaniu súd pri rozhodovaní o treste.

V tejto súvislosti chce apelovať na odvolací súd, aby pri posudzovaní otázky primeranosti trestu, ktorý mi bol súdom I. stupňa uložený, zohľadnil najmä nové okolnosti, a to mimoriadne zhoršenie jeho zdravotného stavu, v dôsledku utrpeného akútneho STEMI infarktu, ktorý utrpel v októbri 2022, čo malo za následok vznik závažnej systolickej dysfunkcie ľavej komory srdca v rozsahu 35-40%.

Napokon aj súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že na hlavnom pojednávaní dňa 08.02.2023 veľmi ťažko dýchal a rozprával len s veľkými ťažkosťami.

Uvedenému korešponduje aj vyjadrenie znalca MUDr. Sidora, PhD., ktorý takisto po oboznámení sa s obsahom predložených lekárskejších správ potvrdil, že utrpel život ohrozujúcu akútnu príhodu v dôsledku čoho bolo potrebné vykonať aj mini invazívny zákrok. Vo vzťahu k prognóze znalec uviedol, že táto je s ohľadom na povahu ochorenia neistá a nejednoznačná. Znalec súdu uviedol výpočet povinností a obmedzení, ktoré je povinný rešpektovať, ak má byť zachovaný jeho stabilizovaný stav, medzi ktoré patrí okrem redukcie hmotnosti a vylúčeniu fajčenia tiež pravidelný monitoring zdravotného stavu, absolvovanie kontrol u kardiológa a podstupovanie rôznych vyšetrení.

Akcentujúc na radikálne zhoršenie zdravotného stavu je toho názoru, že bolo na mieste, aby súd I. stupňa pri uplatnení mimoriadneho zníženia trestu pristúpil k uloženiu trestu odňatia slobody v takej výmere, ktorá by korešpondovala s dobou, po ktorú doposiaľ vykonával väzbu.

Ako vhodná alternatíva k trestu odňatia slobody nepodmienečne vo výmere najviac 20 mesiacov sa javí aj uloženie trestu domáceho väzenia podľa § 53 Trestného zákona.

Trest domáceho väzenia je v trestnom zákone v rámci hierarchie zakotvený hneď za trestom odňatia slobody, z čoho možno usudzovať, že trest domáceho väzenia má predstavovať plnohodnotnú alternatívu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody. K jeho uloženiu sa má pristúpiť v tých prípadoch, ak s prihliadnutím na všetky okolnosti predmetnej trestnej veci je nevyhnutné páchatel'a postihnúť obmedzením slobody, ale vzhľadom napr. na osobné pomery páchatel'a postačuje miernejšia intenzita zásahu voči nemu, než je tomu pri výkone trestu odňatia slobody.

Uložením trestu domáceho väzenia by mu bola daná možnosť, aby mohol absolvovať plnohodnotnú liečbu kardiovaskulárneho ochorenia, podrobovať sa pravidelným kontrolám a vyšetreniam v kardiologickej ambulancii, resp. v iných ambulanciách podľa potreby, aby tým predišiel recidíve akútneho infarktu. V tejto súvislosti je tiež nutné uviesť odvolaciemu súdu, že predpísané kontroly a vyšetrenia, tak ako vyplývajú z pokynu obsiahnutom v lekárskej správe VÚSCH, ktoré predložil súdu I. stupňa, v priestoroch výkonu väzby neabsolvuje, t.j. dochádza k zanedbávaniu jeho zdravotnej starostlivosti, čo vníma vzhľadom na svoju diagnózu ako život ohrozujúci stav. Uvedené skutočnosti nevie súdu verifikovať, avšak je možné ich zistiť dopytom na ÚVV a ÚVTOS Košice, aké vyšetrenia od októbra 2022 absolvoval a či ich druh, počet a intenzita korešpondujú s pokynmi uvedenými v lekárskej správe z VÚSCH.

Uvedené skutočnosti podporujú tvrdený záver o vhodnosti uloženia trestu domáceho väzenia v prípade, pretože na tento postup sú jednak splnené zákonné podmienky, rovnako tento postup odôvodňujú aj osobné pomery.

S ohľadom na vyššie prezentované skutočnosti v súhrne považuje svoje odvolanie za plne dôvodné a žiada, aby o ňom odvolací súd rozhodol v zmysle jeho petitu.

Obžalovaný svoje odvolanie odôvodnil tým, že odvolanie podané okresným prokurátorom voči hore špecifikovanému rozsudku súdu, v jeho neprospech, čo do jeho výroku o treste považuje za nedôvodné okrem iného aj so zreteľom na skutočnosti, ktoré uvádza.

V prvom rade považuje za potrebné prízvukovať, že obžaloba pôvodne bola podaná pri ďaleko prísnejšej právnej kvalifikácii, než za aký trestný čin bol napadnutým rozsudkom odsúdený, avšak odvolateľ túto právnu kvalifikáciu napriek jej zmene akceptoval, na základe čoho sa javí, že orgány prokuratúry voči nemu nekonajú v medziach zákona, konanie nadkvalifikovali, obžalobu podali za trvajúci trestný čin aj za také obdobie, počas ktorého bol vo výkone trestu odňatia slobody a tak ani len teoreticky nemal šancu poškodenej akýmkoľvek spôsobom ubližovať a už vôbec nie tak, ako to predpokladá hypotéza § 208 Tr. zák..

Podané odvolanie vníma z rovnakého uhla pohľadu s tým, že už keď obžalobe „neprešla“ nadkvalifikáciu skutku, tak sa snaží o čo najprísnejší trest bez ohľadu na jeho proporcionalitu.

Nazdáva sa, že súd výrok o uloženom treste nielen dostatočne, ale aj presvedčivo, hlavne však zákonným spôsobom odôvodnil a na tom nič nemení ani odvolacia argumentácia obžaloby.

Pokiaľ ide o otázku mimoriadneho zníženia trestu, ostáva mu len odkázať na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o okolnosti na strane poškodenej, tie majú oporu v znaleckých zisteniach znalkyne z odboru psychológia, k tomu niet čo dodať.

Ohľadne vážnych zdravotných problémov je potrebné podčiarknuť, že tieto mal možnosť vnímať na ostatnom hlavnom pojednávaní aj samotný intervenujúci prokurátor rovnako, ako to neušlo pozornosti ani pána samosudcu. Keď pán samosudca tieto konštatoval, pán prokurátor sa voči týmto zisteniam nijako nebránil, rovnako neprotestoval, keď súd požiadal eskortu ÚZVaJS, aby ho pred vyhlásením rozsudku neeskortovali do eskortnej miestnosti, ale aby na vyhlásenie rozhodnutia súdu vyčkali len pred dverami pojednávacej miestnosti, aby sa zbytočne nenamáhal a nezadýchchal nie nevyhnutnou chôdzou po schodoch.

V konečnom dôsledku pán intervenujúci prokurátor, ktorý počul aj vyjadrenie súdneho znalca MUDr. Z. Sidora, PhD. k jeho zdravotnému stavu, sa nijako voči tomu neohradil a už vi vôbec nenavrhol v tomto smere vykonať nejaké podrobnejšie dokazovanie (dokonca pred vyhlásením dokazovaní, za skončené výslovne vyhlásil, že nemá žiadne návrhy na jeho doplnenie), je teda možné ustáliť, že ani on nemal pochybnosti o týchto závažných zdravotných problémoch.

Ak napriek tomu v podanom odvolaní tieto skutočnosti predsa len spochybňuje (aj keď ich nepopiera), je potrebné dať do pozornosti, že ani v tomto štádiu konania nenavrhuje v tomto smere vykonať žiadne dokazovanie (ako to aj z petitu podaného odvolania vyplýva, navrhuje zrušiť napadnutý výrok vyššie citovaného rozsudku a navrhuje nanovo rozhodnúť samotným odvolacím súdom) a preto je potrebné vychádzať z premisy, že tieto okolnosti, ktoré súd prvého stupňa považoval za také, ktoré odôvodňujú aplikáciu ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., dané sú. Nemôže sa stotožniť s názorom odvolateľa, že by bolo nepochopiteľné „prenášať spoluzodpovednosť za protiprávne konanie obžalovaného na poškodenú“, pretože súd nejakú zodpovednosť na nikoho iného neprenášal, ustálil len to, že pani poškodená mala taktiež svoj vplyv na následok, ku ktorému došlo a byť jej postoja v našom vzťahu, z ktorého mohla kedykoľvek vystúpiť, tak by dnes nestál pred súdom a nebol by väzobne stíhaný. Nechce ale bagatelizovať ani konanie, ktoré sa mu kladie za vinu, veď sa k nemu aj priznal a ho aj úprimne oľutoval.

Považuje za nepochopiteľné až zarážajúce skôr argumentáciu odvolateľa, že ustálenia určitej spoluzodpovednosti je neprípustné pre rozpor s princípmi ochrany obzvlášť zraniteľných obetí domáceho násillia, pretože je veľmi hlboko presvedčený o tom, že žiadne princípy, a to ani princípy ochrany obzvlášť zraniteľných obetí domáceho násillia, rozhodne nemôže spochybníť skutkové zistenia týkajúce sa spoluzavinenia inej osoby.

Vo všetkom ostatnom odkazuje na podrobné odôvodnenia napadnutého rozsudku s tým, že sa k podanému odvolaniu okresného prokurátora mieni vyjadriť aj prostredníctvom svojich ďalších zvolených obhajcov

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol, že odvolanie obžalovaného X. A. proti rozsudku Okresného súdu Rožňava, sp. zn.15 T/5/2022 zo dňa 08.02.2023, nie je dôvodné. Práve naopak napadnutým rozsudkom uložený trest považuje za neprimerane nízky. V plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie odvolania, čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného, zo dňa 20.02.2023.

Pokiaľ sa týka dôvodov uvádzaných obžalovanými v odvolaní, má za to, že údajné deklarované zhoršenie zdravotného stavu obžalovaného v žiadnom prípade nie je dôvodom na aplikáciu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák. a poukazuje aj na správu Nemocnice pre obvinených a odsúdených Trenčín, podľa ktorej „... menovaný je na základe priloženej lekárskej správy schopný výkonu trestu odňatia slobody a v prípade potreby mu bude poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť, resp. hospitalizácia v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín ...“. Nebolo žiadnym spôsobom zistené, že by pre zdravotný stav obžalovaného bolo použitie zákonnej trestnej sadzby neprimerane nízke, ani že by na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval trest kratšieho trvania.

V tomto smere nemožno vyvodzovať akékoľvek závery ani zo správania sa obžalovaného na ostatnom hlavnom pojednávaní dňa 08.02.2023, kde mal ťažko dýchať a rozprávať s ťažkosťami.

Znaleckým skúmaním znalkyňou z odboru psychológia MUDr. Zuzanou Vozárovou bola zistená manipulatívna povaha osobnosti obžalovaného. Tento už priebehu trestného konania opakovane poukazoval na svoje zdravotné problémy spojené s jeho údajným ochorením na rakovinu - leukémiu, čo sa však tiež žiadnym spôsobom nepotvrdilo. Rovnako tak v priebehu spolužitia s poškodenou takto vytváral psychický tlak na poškodenú, aby ho neopustila, resp. aby sa k nemu vrátila. Taktiež nebolo zistené, že by srdcovocievne ochorenie, ktoré mu bolo diagnostikované, a ktoré patrí medzi civilizачné ochorenia, bolo predpokladom nápravy obžalovaného a zabezpečením ochrany spoločnosti pred jeho ďalším protiprávnym konaním.

Ďalej má za to, že vzhľadom na povahu trestného činu a pomery obžalovaného v žiadnom prípade neprichádza možnosť uloženia trestu domáceho väzenia podľa § 53 Tr. zák. Je absurdné, aby u obžalovaného, ktorý sa dopúšťal domáceho násillia, u ktorého je vysoké riziko, že v tomto bude pokračovať, a ktorý je permanentný recidivista so 16 záznamami v odpise registra trestov aj pre násilnú trestnú činnosť, bez náznakov sebareflexie, postačoval takýto druh trestu, a to najmä s prihliadnutím na kombináciu predchádzajúcich odsúdení a osobnostných črt obžalovaného.

Odvolanie obžalovaného a jeho sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu preto považuje za nedôvodné.

Na podklade takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolania obžalovaného a prokurátora nie sú dôvodné.

V konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku postupoval okresný súd v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy, majúce význam pre rozhodnutie o odsúdení obžalovaného, tieto dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správny m skutkovým a právnym záverom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd jasne a zreteľne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, pričom sa dôsledne zaoberal a zohľadnil všetky skutočnosti, ktoré charakterizujú osobné a rodinné pomery obžalovaného.

Krajský súd si v celom rozsahu osvojil správne a zákonné odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu ku všetkým napadnutým výrokom a keďže sa so závermi okresného súdu stotožňuje, tak na ne ako na správne a zákonné v podrobnostiach poukazuje.

Krajský súd v prvom rade poukazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu tvoria jeden celok (I. ÚS 141/04) a v zmysle tohto právneho názoru krajský súd tak v stručnosti poukazuje na zistený skutkový stav a na právny rozbor a právny záver okresného súdu.

Bolo by nad rámec hodnotiť vykonané dôkazy pred okresným súdom, nakoľko okresný súd toto hodnotenie v napadnutom rozsudku vykonal úplne vyčerpávajúco, avšak je potrebné zvýrazniť už spomínané z tohto napadnutého rozsudku a síce, že pôvodné znenie obžaloby bolo postavené na tom, že obžalovaný intenzívne fyzicky napádal poškodenú od roku 2015 až do 7.8.2021, pričom ju najmenej 5-krát ročne surovo zbil, a to v obžalobe popísaným spôsobom. Je pravda, že poškodená spomínala facky a rôzne údery počas vzájomných konfliktov od počiatku spolužitia, avšak nič konkrétne s presným popisom udalostí však uviesť nevedela a tvrdenie „najmenej 5-krát ročne“ sa tak dostalo len do úrovne všeobecnej a ničím nepodloženej.

Na základe vyššie uvedeného správne teda okresný súd poukazoval na skutočnosť, že nemal dostatok objektívnych dôkazov na to, aby ustálil konanie obžalovaného na obdobie od roku 2015 do 7.8.2021, prípadne že by bolo možné konštatovať určitú sústavnosť v jeho závadovom správaní vo vzťahu k poškodenej do takej miery, aby bolo možné konštatovať uvedený kvalifikačný znak, teda „po dlhší čas“. Správne teda okresný súd oproti obžalobe zmenil právnu kvalifikáciu konania obžalovaného tak, že vyššie uvedený kvalifikačný znak vypustil a obžalovaného uznal vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Takto kvalifikované konanie obžalovaného je jednoznačne preukázané aj množstvom nepriamych dôkazov, ktoré najmä charakterizujú jeho osobnosť. Ide nie len o množstvo listinných dôkazov, znaleckých posudkov, ale aj o kriminálnej minulosti obžalovaného, ktorá svedčí o tom, že podobnej trestnej činnosti sa už dopustil v ďalších štyroch prípadoch a to aj na blízkych osobách. Jeho agresivitu potvrdili viacerí svedkovia, vrátane bývalej partnerky, ako aj rodičia poškodenej a v neposlednom rade aj právoplatné odsúdenia pre trestný čin ublíženia na zdraví.

Záverom ohľadom viny krajský súd môže konštatovať, že vina obžalovaného tak, ako ju ustálil okresný súd bola preukázaná, bez akýchkoľvek pochybností.

Je nutné uviesť, že uvedená trestná vec obžalovaného X. A. bola na krajskom súde už raz prejednávaná s tým, že krajský súd vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie, kde vyslovil názor ohľadom mimoriadneho zníženia trestu, že znížiť trest z dôvodov okolností prípadu pod dolnú hranicu prípustnej trestnej sadzby je potrebné dôsledne preukázať a odôvodniť.

Po doplnenom dokazovaní na okresnom súde, ako aj na samotnom verejnom zasadnutí na krajskom súde aj podľa názoru krajského súdu nastali nové mimoriadne pomery páchatel'a v nadväznosti na okolnosti prípadu, že použitie ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. prichádza do úvahy. Zdravotný stav obžalovaného je s najväčšou pravdepodobnosťou trvalo poznačený závažným ochorením ciev srdca a v dôsledku utrpenej akútnej príhody, čo výrazným spôsobom ovplyvní jeho budúci spôsob života. Zdravotný stav obžalovaného si vyžaduje sústavnú lekársku starostlivosť vo forme medikamentózneho liečby, ambulantných kontrol, resp. odborných ošetrovaní. Z týchto dôvodov preto okresný súd správne dospel k záveru, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne, a to vzhľadom na pomery na strane obžalovaného. Okresný súd správne vyhodnotil aj následný postoj obžalovaného po vrátení veci krajským súdom a síce, že obžalovaný sa ku skutkom, tak ako ich ustálil okresný súd priznal a tieto oľutoval.

Na základe vyššie uvedeného sa aj krajský súd stotožnil s uloženým nepodmienečným trestom odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Tento považuje za správny, zákonne uložený a postačujúci pre účely trestu. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky

na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne ich odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou ako to ustanovuje § 34 ods. 1 Trestného zákona.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.